

ชุดที่ 8: การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน และการรายงานผล

การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน

- เป็นการกำหนดแนวทางหรือวิธีการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้ประเด็นยุทธศาสตร์ บรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- มาตรการเพื่อความยั่งยืน มีรูปแบบที่เน้นให้ความสำคัญกับ **การส่งเสริม (Enhance)** ผลกระทบทางบวกหรือประโยชน์ และเน้นให้ความสำคัญกับการหลีกเลี่ยง (Avoid) และการลดหรือบรรเทา (Mitigate/ Reduce) ผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามทางเลือก
- ต้องระบุงรอบระยะเวลาให้ชัดเจนว่า มาตรการแต่ละด้านจะเริ่มดำเนินการเมื่อไร มีกรอบระยะเวลาดำเนินการเท่าไร เป็นมาตรการระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว

การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน (ต่อ)

คำถามที่ช่วยการกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน ประกอบด้วย

- จะหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่สุดที่เกี่ยวข้องกับแผนแผนงาน ได้อย่างไร
- จะส่งเสริมประโยชน์ที่มีนัยสำคัญที่สุดที่เกี่ยวข้องกับแผนแผนงาน ได้อย่างไร
- จะลดและบรรเทาเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบต่างๆ ไม่ให้เกิดขึ้นได้อย่างไร

การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน (ต่อ)

ทางเลือกที่ต้องการ ควรต้องแนะนำให้แผน แผนงาน ตระหนักถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากมาตรการต่างๆ ต่อทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนการชดเชยความเสียหาย ซึ่งประกอบด้วย

- การจัดทำแผนการบรรเทาผลกระทบของแผน แผนงานที่เสนอให้สมบูรณ์
- การปรับปรุง ดัดแปลงบางกิจกรรมหรือองค์ประกอบของแผน แผนงาน
- การยกเลิกหรือชะลอ การดำเนินงานบางกิจกรรมหรือองค์ประกอบของแผน แผนงาน
- การเสนอการใช้มาตรการใหม่ หรือ ระบบการจัดการใหม่ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพและความยั่งยืนของแผน แผนงาน

ตัวอย่างมาตรการเพื่อความยั่งยืน

รูปแบบ ของ มาตรการ	มาตรการเพื่อความยั่งยืน	กรอบระยะเวลาการดำเนินงาน			
		ปีที่ 1-5	ปีที่ 6-10	ปีที่ 11-15	ปีที่ 16-20
มาตรการ ส่งเสริม	1) การสร้างขีดความสามารถการปรับตัวของประชาชนและสังคมในการรับมือกับสภาพวิกฤตด้านทรัพยากรน้ำจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	✓	✓	✓	✓
มาตรการ หลีกเลี่ยง	2) การจัดทำแผนการจัดการลุ่มน้ำโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ โดยได้รับการสนับสนุนของภาครัฐอย่างเหมาะสมต่อเนื่อง	✓	-	-	-
มาตรการ ลดหรือ บรรเทา	3) การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศทางน้ำเพื่อการบริหารจัดการลุ่มน้ำที่ยั่งยืน	✓	✓	✓	✓

การจัดทำรายงาน

- เป็นการสรุปผลการดำเนินงาน SEA ทุกขั้นตอน เพื่อใช้ในการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลของแผนหรือแผนงาน และเพื่อสื่อสารต่อประชาชน
- รายงาน SEA ที่ดี ควรแสดงให้เห็นถึงการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ
- รายงานควรประกอบด้วย 2 ระดับ คือ
 - 1) รายงานวิชาการ (Technical report) รวบรวมผลจากทุกขั้นตอนของกระบวนการ SEA
 - 2) รายงานฉบับประชาชน (Non-technical report) เพื่อใช้สำหรับสื่อสารให้ข้อมูลและชี้แจงผลของการจัดทำ SEA กับผู้มีส่วนได้เสีย

การจัดทำรายงาน

รายงานวิชาการ (Technical report)

- นำเสนอผลการดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการ SEA ที่ได้ดำเนินการมาแล้ว
- ให้ความสำคัญกับแนวทางต่างๆ ที่กำหนดไว้ในมาตรการเพื่อความยั่งยืน ตามทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รวมทั้งแนวทางในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล หลังการดำเนินงาน ตามแผนหรือแผนงานด้วย

รายงานฉบับประชาชน (Non-technical report)

- ใช้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้ข้อมูลและชี้แจงผลของการจัดทำ SEA
- เน้นสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการจัดทำ SEA และผลจากการมีส่วนร่วม
- ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สามารถสื่อสารไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วนทุกประเด็น

การจัดทำรายงาน (ต่อ)

รายงานวิชาการ (Technical report)

บทสรุปผู้บริหาร

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1) หลักการและเหตุผล
- 1.2) วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงาน
- 1.3) พื้นที่ศึกษา
- 1.4) กรอบการดำเนินการและวิธีการจัดทำ
- 1.5) ระยะเวลาการดำเนินการจัดทำ
- 1.6) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 การกลั่นกรอง

บทที่ 3 การกำหนดขอบเขต

- 3.1) การวิเคราะห์และทบทวนแผนหรือแผนงาน และการทบทวนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 3.2) การระบุขอบเขตเชิงพื้นที่และระยะเวลา
- 3.3) การวิเคราะห์แรงขับเคลื่อนของการพัฒนา
- 3.4) การกำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์
- 3.5) การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและตัวชี้วัด

3.6) การประเมินข้อมูลฐาน

3.7) การกำหนดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น

3.8) การจัดทำแผนการมีส่วนร่วมและการสื่อสาร

3.9) การจัดทำและเสนอรายงานการกำหนดขอบเขต

บทที่ 4 การพัฒนาและการประเมินทางเลือก

4.1) การพัฒนาทางเลือก

4.2) การประเมินทางเลือก

บทที่ 5 การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน

บทที่ 6 การมีส่วนร่วม

บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม/ เอกสารอ้างอิง

บทสรุปสำหรับผู้ประชาชน

บทที่ 1 บทนำ

ให้ข้อมูลสรุปโดยสังเขปเรื่องวัตถุประสงค์ พื้นที่ศึกษา ระยะเวลา วิธีการจัดทำ และผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยแสดงเป็นแผนผัง แผนที่ที่สั้นกระชับ

บทที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชน

ชี้แจงกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการจัดทำ SEA ได้แก่ การกำหนดขอบเขตการพัฒนาและประเมินทางเลือก การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน โดยแสดงเป็นกล่องข้อความ แผนภูมิ และรูปภาพประกอบ

บทที่ 3 ทางเลือกการพัฒนาและมาตรการเพื่อความยั่งยืน

แจ้งให้ทราบว่า ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดจากผลการจัดทำเป็นอย่างไร ข้อดีและข้อควรคำนึงถึง พร้อมกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการได้มาซึ่งทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และมาตรการเพื่อความยั่งยืนโดยสังเขปและไม่ใช้คำที่เป็นเทคนิคและวิชาการมากเกินไป

บทที่ 4 การติดตามผลของผู้มีส่วนได้เสีย

แจ้งโอกาสการมีส่วนร่วมในการติดตามผลการนำทางเลือกเหมาะสมและมาตรการต่าง ๆ ไปใช้ในแผนหรือแผนงานและบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียหลังจากการจัดทำ SEA โดยสังเขปและระบุระยะเวลาให้เข้าใจชัดเจน

ขอบคุณค่ะ/ครับ

